

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Baza AGRO realizowana w projekcie „Rozbudowa i przekształcenie bibliograficznej bazy danych AGRO w bazę bibliograficzno -abstraktową z wykorzystaniem oprogramowania YADDA”

POLARCZYK M., KASPRZAK Z.

Познань, Польща

Анотація

У доповіді авторами представлено основні положення і концепцію бібліографічної бази даних AGRO. Короткий історичний огляд містить майже двадцятирічний досвід створення і розвитку бази. Більша частина доповіді стосується особливостей реалізації проекту «Розбудова і перетворення бібліографічної бази даних AGRO в анотовану бібліографічну базу з використання програмного забезпечення YADDA» і демонстрації інформаційних можливостей бази. Автори представляють різні форми промоції проекту. Основну увагу зосереджено на прикладах нових елементів бібліографічних описів у базі даних. Показано ефективність від реалізації проекту, спрямовану на задоволення потреб користувачів.

Ключові слова: *бібліографічна база даних AGRO, проекти Євросоюзу, промоція, фінансування, наукова інформація, системи ІТ, інформаційно-пошукові мови.*

Abstract

In this paper, the authors presented the assumptions and the concept of the AGRO database. In a brief historical outline they

contained almost twenty years of experience in permanent building and development of the database. The main part of the paper relates to the implementation of the project entitled: "The extension and transformation of the bibliographic AGRO database into the bibliography-abstract database with the use of the YADDA software", and the presentation of the multiple informational possibilities of the database. The authors discuss various forms of promoting the project. In addition, the authors paid particular attention to new elements of individual records of the database and they also displayed the tangible effects of the implemented project, and their benefits to users.

Keywords: *Bibliographic AGRO Database, EU project promotion, financing, scientific information, IT systems, IT languages.*

Dziedzinowa bibliograficzna baza danych AGRO jest tworzona od 1993 roku przez zespół autorski pracowników Biblioteki Głównej i Centrum Informacji Naukowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Zakres tematyczny bazy AGRO to nauki przyrodnicze i rolnicze oraz dziedziny pokrewne. W szczególności są to: rolnictwo, leśnictwo, technologia żywności, nauka o żywieniu, dietetyka, choroby człowieka, roślin i zwierząt, hodowla zwierząt, technika rolnicza, melioracje, ogrodnictwo, technologia drewna, ergonomia, ochrona środowiska, ekologia, zootechnika, weterynaria, ekonomika rolnictwa, biotechnologia, biochemia, mikrobiologia, agroturystyka, przemysł drzewny, przemysł spożywczy, przemysł skórzany, przemysł chłodniczy, przemysł fermentacyjny, przetwórstwo owoców i warzyw, przemysł piekarski i cukierniczy, ochrona środowiska, inżynieria środowiska, integracja europejska wraz z ustawodawstwem unijnym, zarządzanie jakością, systemy jakości, organizacja przedsiębiorstwa, zarządzanie organizacją, bezpieczeństwo żywnościowe, gospodarka żywnościowa, przemysł mięsny itp.

Baza AGRO zawiera opisy bibliograficzne (rekordy bazy) publikacji umieszczonych w polskich czasopismach wydawanych w języku polskim i angielskim lub innych językach obcych ze streszczeniami w języku polskim lub angielskim.

Baza AGRO rejestruje publikacje z 1009 tytułów czasopism naukowych, popularnonaukowych i fachowych. Liczba tytułów jest zmienna ponieważ niektóre wydawnictwa zawieszają działalność. Do bazy trafiają wszystkie nowe tytuły ukazujące się w Polsce, jeżeli tematycznie odpowiadają zasobom bazy AGRO.

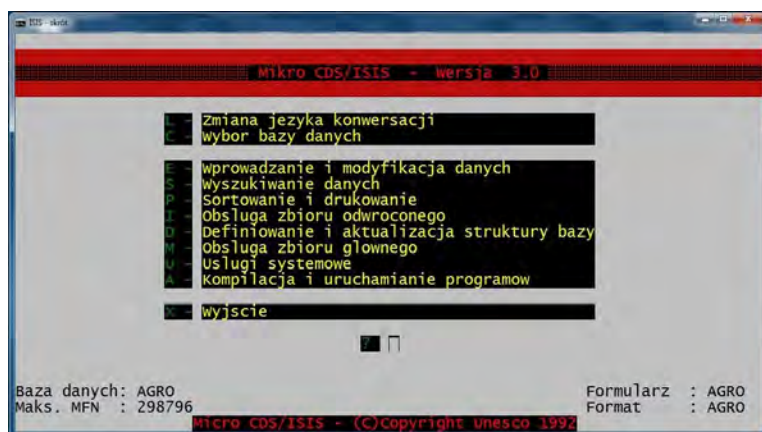
W systemie tworzenia i zapewnienia funkcjonowania bazy AGRO stosuje się język informacyjno-wyszukiwawczy o wyspecjalizowanych funkcjach umożliwiający odtwarzanie treści i wyszukiwanie dokumentów na zapytanie użytkownika.

Język informacyjno-wyszukiwawczy tworzą wyrażenia zwane słowami kluczowymi, oparte na języku naturalnym.

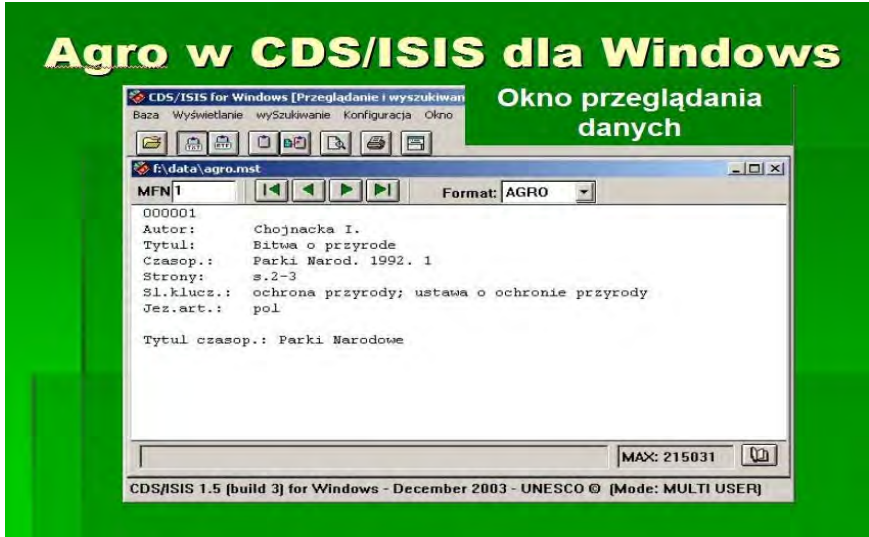
Słowniki słów kluczowych (polski i angielski) są uporządkowane alfabetycznie, nie zawierają synonimów, są słownikami kontrolowanymi i są przyjazne dla użytkowników.

W ciągu 19 lat istnienia bazy AGRO jej twórcy korzystali z różnego rodzaju oprogramowania i aplikacji (od ISIS w systemie operacyjnym DOS, poprzez WINISIS dla WINDOWS, w końcu w wewnętrznej przeglądarce WWW utworzonej na potrzeby sieci uczelnianej Akademii Rolniczej w Poznaniu).

Poprzednio wykorzystywane aplikacje bazy AGRO:

Ryc.1. Menu główne bazy AGRO w aplikacji Mikro CDS/ISIS wersja 3.0.

Ryc. 2. Przykład opisu rekordu nr 1 w bazie AGRO w aplikacji CDS/ISIS dla Windows (w ówczesnej bazie zarejestrowano 215031 rekordów).

Ryc. 3. Prezentacja wyszukiwania według zadanych słów kluczowych (ochrona roślin i rzepak) zawężającego wyszukiwanie na temat ochrony rzepaku.

Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства
2013

Do grudnia 2008 roku baza AGRO była bazą komercyjną, dostępną tylko dla upoważnionych użytkowników.

W dniu 21 września 2009 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu pt.: **„Rozbudowa i przekształcenie bibliograficznej bazy danych AGRO w bazę bibliograficzno - abstraktową z wykorzystaniem oprogramowania YADDA”**, pomiędzy Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego a Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu.

Projekt realizowany jest od dnia 01.01.2009 do dnia 31.12.2013 roku, a całkowity koszt realizacji wynosi 4 852 298,00 złotych.

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka „Dotacje na innowacje – Inwestujemy w Waszą przyszłość”.

Celem projektu jest zastosowanie zaawansowanych technologii informatycznych, aplikowanych w celu stworzenia szybkiej informacji elektronicznej o zasobach i wynikach badań naukowych oraz umożliwienie dostępu do nich środowisku naukowemu i organizacjom w Polsce i za granicą.

Do chwili otrzymania przez Bibliotekę dofinansowania rekordy bazy AGRO nie zawierały abstraktów i bibliografii załącznikowej.

Nawiązana w styczniu 2007 roku współpraca z Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (ICM) umożliwiła rozpowszechnianie bazy w Bibliotece Wirtualnej Nauki na platformie YADDA oraz bezpłatne udostępnianie bazy AGRO wszystkim zainteresowanym od grudnia 2008 roku.

Realizacja projektu pozwoliła na przekształcenie bazy AGRO w bazę bibliograficzno-abstraktową.

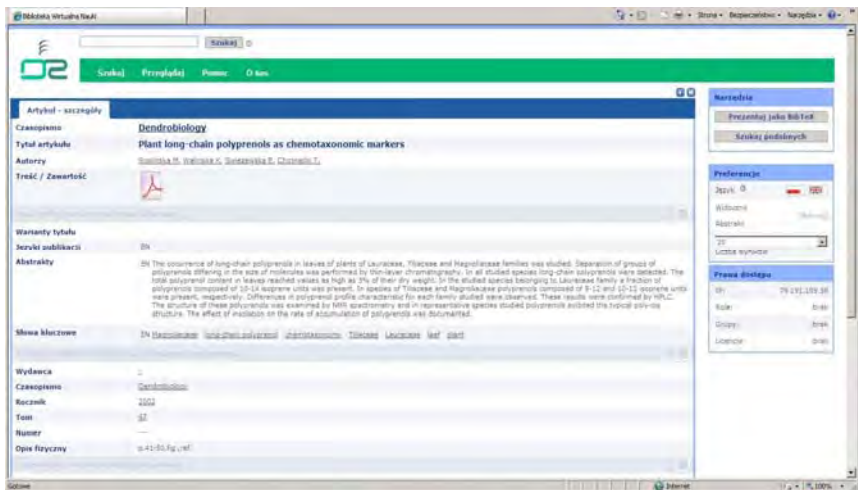
Dzięki umowom z wydawcami za pośrednictwem ICM baza danych AGRO jest już częściowo bazą pełnotekstową (np. czasopisma „Oceanologia”, „Pestycydy”).

Intensywna realizacja projektu pozwala na poszerzenie bazy zarówno pod względem ilości nowych tytułów, jak i zwielokrotnienia tytułów z dostępem do pełnego tekstu.

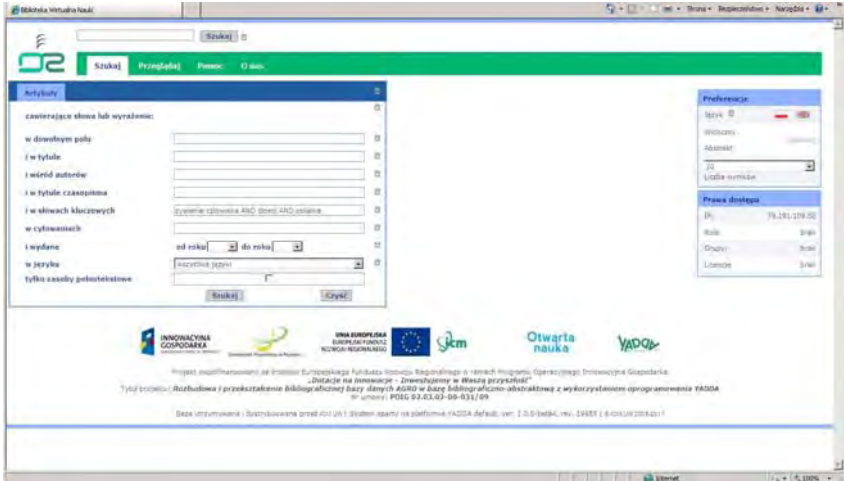
Zwiększenie atrakcyjności i walorów informacyjnych bazy AGRO dla użytkowników realizowane jest za pomocą dodawania do istniejących i nowych rekordów bazy abstraktów i literatury załącznikowej.

Aby zwiększyć możliwości informacyjne bazy i rozpowszechnić osiągnięcia nauki polskiej za granicą tłumaczone są słowa kluczowe w rekordach polskich na język angielski.

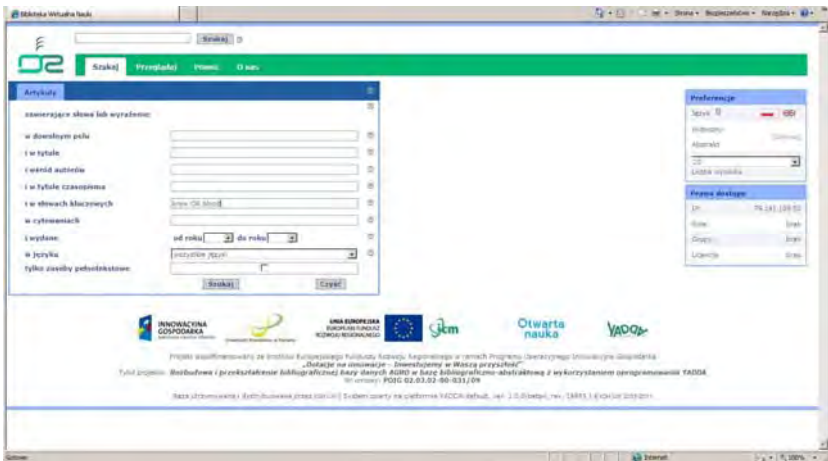
Aktualnie wykorzystywane aplikacje bazy AGRO <http://agro.icm.edu.pl>:

Ryc. 4. Przykład poszerzonego opisu bibliograficznego o abstrakt i pełny tekst artykułu w formacie PDF w polu treść/zawartość w aplikacji oprogramowania YADDA.

Ryc. 5. Przykład zawężonego wyszukiwania na temat żywienia dzieci chorych na celiakię w aplikacji oprogramowania YADDA z wykorzystaniem operatora logicznego „AND”.

Ryc. 6. Przykład jednoczesnego przeszukiwania według polskich i angielskich słów kluczowych z wykorzystaniem operatora logicznego OR (krew OR blood) w aplikacji oprogramowania YADDA.

Pod względem ilościowym do końca roku 2013 przewiduje się wzrost zindeksowanych artykułów z czasopism do około 500 000 rekordów.

Umieszczenie bazy w Bibliotece Wirtualnej Nauki pozwala na zwielokrotnienie możliwości wyszukiwawczych dla użytkowników poszukujących literatury na interesujący ich temat.

Platforma YADDA w ICM w Warszawie pozwala na przeglądanie zawartości bazy od strony tytułów artykułów, nazwisk autorów artykułów, tytułów czasopism oraz za pomocą słów kluczowych w języku polskim i angielskim.

W interfejsie bazy umieszczone są dwa słowniki słów kluczowych: polski i angielski. Korzystając z bazy należy wybrać język. Można przeszukiwać bazę jednocześnie w dwóch językach używając operatora logicznego „OR”.

Dużym udogodnieniem jest zawężanie tematu wyszukiwanych dokumentów poprzez użycie operatora logicznego „AND” .

Przeszukując bazę AGRO według tytułów czasopism użytkownik ma wgląd we wszystkie indeksowane tytuły, roczniki, tomy i numery oraz artykuły.

Realizacja projektu, polegającego na rozbudowie bazy AGRO pod względem jakościowym i ilościowym, przyczyni się do wzrostu ilości użytkowników z różnych sfer życia naukowego i społecznego, a także do wzrostu poziomu kształcenia studentów, kadry naukowej i pracowników organizacji gospodarczych.

Czas trwania projektu to lata 2009-2013. Baza AGRO będzie dostępna dla wszystkich zainteresowanych do końca 2018 roku.

Realizatorzy projektu prowadzą szeroką kampanię promocyjną w postaci tablic informacyjnych, płatnych ogłoszeń w ogólnopolskiej prasie oraz naukowych artykułów w fachowych czasopismach.

Dodatkowym atutem promocji są otwarte spotkania w dogodnych terminach dla zainteresowanych użytkowników, podczas których organizatorzy zapewniają dostęp do bazy w technologii informacyjnej interactive table.